

be skaniranja, hramba disket, kaset, fotografij, magnetofonskih trakov delavce v profesionalnih institucijah zavezujejo, da pripravimo vsaj enkrat na leto dopolnilno izobraževanje v obliki predavanj, seminarjev, okroglih miz ali načrtovanih diskusij.

Vež med arhivi in ustvarjaleci arhivskega gradiva je nujna, čeprav za strokovne delavce pomeni dodatno obremenitev. Žal pa se ta vež velikokrat pretrga zaradi izjemno velike fluktuacije na teh delovnih mestih. V Pokrajinskem arhivu Maribor se je v času od 6. junija 1983 do 16. marca 1990 izobraževalo 181 delavcev, ki so po naši evidenci opravili tudi preizkus strokovne usposobljenosti. Kar 75% arhivarjev je v tem času zamenjalo delovna mesta, mi pa smo postavljeni pred dejstvo, da moramo pričeti od začetka.

Osnovne smernice za pripravo programa usposabljanja so pred nami. Lahko jih še izpopolnimo, dodamo elemente, ki v naši oceni niso bili zajeti in predstavljeni, vendar je najpomembnejše, da jih sprejmemo enotno v korist tistih, ki jim je program v celoti namenjen.

Izobraževanje arhivskih delavcev in pripravnikov

Nina Zupančič

V svojem prispevku sem se omejila na izobraževanje arhivistov pripravnikov, torej tistih, ki morajo pridobljeno znanje zelo hitro uporabiti tudi v praksi oziroma ga izpopolniti, če jim praktični problemi pokažejo, da določenih znanj ni, oziroma jih je premalo. Namen pripravništva je, da se bodoči arhivski delavce seznanijo z deli in nalogami, za katere se glede na stopnjo svoje strokovne izobrazbe pripravljajo. Pripravništvo ureja Pravilnik o pripravništvu in opravljanju strokovnih izpitov za delavce v arhivih (Ur. l. SRS, št. 46/82).

Ne bom ponavljala in analizirala pravilnika, temveč želim na primeru spoznanj, ki sem jih pridobila v času svojega pripravništva in na podlagi razgovorov z bivšimi pripravniki, pokazati, kje bi se izobraževanje v praksi še izpopolnilo.

1. Imela sem dvojno srečo. Pripravništvo sem opravljala v dveh institucijah, v ARS in v ZAL in tako dobila vpogled v njuno delo in hkrati tudi razliko med njima. Mogoče bi se v okviru pripravništva uvedla izmenjava med arhivi.

2. Druga in bistvena stvar je, da me s prihodom v ZAL ni čakala prazna soba, ampak je bila moja predhodnica še nekaj časa na delovnem mestu. Tako me je lahko uvedla v delo in nudila celo vrsto drobnih nasvetov, do katerih bi sama v kratkem času težko prišla. To poudarjam zato, ker je med pripravniki cela vrsta takih, ki so prišli na prazno mesto, brez možnosti, da bi se z svojimi predhodniki posvetovali, zlasti o drobnih problemih.

3. Zelo koristni so seminarji za pripravnike, ki

jih organizira ARS, seveda če je dovolj pripravnikov. Če jih ni dovolj, ima pripravnik pač smolo in so možne le konzultacije pri posameznih predavateljih. Prav v okviru seminarja bi bila zelo koristna izmenjava med arhivi, v okviru katere bi pripravnike seznanili z delom te ustanove. Kot primer navajam sledeče: pripravniki iz ARS bi se lahko praktično seznanili z delom regionalnega arhiva in njihovo službo. Za pripravnike iz regionalnih arhivov pa bi veljalo obratno seznanitev z ARS, njihovo službo, depoji, konservatorsko-restavratorsko službo, povezavo z ostalimi arhivi.

4. Vsak pripravnik bi se moral obvezno seznaniti z delom celega arhiva in ne samo resorja oziroma se držati samo svoje specializacije.

Z nekaj konkretnimi primeri sem želela predvsem nakazati, naj se pripravi boljši »vozni red« pripravništva, saj podajanje kvalitetnejših informacij in ukvarjanje s pripravniki ni izguba časa, ampak dobra naložba za prihodnost. Zato naj pripravniki ne bodo tako prepuščeni samim sebi, svoji iznajdljivosti in radovednosti. Pri tem seveda poudarjam, da pravilnik in program o pripravništvu sicer marsikaj od naštetega zahtevata, vendar pa praksa iz različnih razlogov kaže drugače.

Izobraževanje arhivskih delavcev v Nemčiji in Italiji

Vesna Gotovina

Arhiv Republike Slovenije je vedno dajal velik poudarek izobraževanju strokovnih delavcev tudi po opravljenem strokovnem izpitu. Vsi so imeli možnost vpisa na podiplomski študij arhivistike oziroma tudi možnost strokovnega izpopolnjevanja v tujini, vendar pa je bilo vse prepuščeno ambicionosti in iznajdljivosti posameznika, od tod tudi želja večine mladih arhivistov, da bi imeli tudi pri nas možnost izobraževanja na posebni arhivski šoli.

Nemčija in Italija imata že dolgoletno tradicijo na področju izobraževanja arhivskih delavcev, zato je zelo zanimiv vpogled v vsebino in potek izobraževanja v teh dveh državah.

VSEBINA IN POTEK IZOBRAŽEVANJA V NEMČIJI

Po nemškem temeljnem (ustavnem) zakonu imajo zvezne dežele enaka pooblastila kot država, torej jim je omogočeno, da avtonomno urejajo vprašanja s področja arhivistike. Vsaka zvezna dežela ima tudi svoje pravilnike o izobraževanju arhivskih delavcev in o opravljanju strokovnih izpitov.

Na področju nekdanje Zvezne republike Nemčije sta dve arhivski šoli. Prva je v Marburgu na Lani (dežela Hessen), ki na Inštitutu za arhivistiko izobražuje kandidate za višjo arhivsko stopnjo, na Strokovni visoki šoli pa za visoko arhivsko stopnjo.